

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LŽ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu

PaedDr. Ivan Pavlov, PhD.

Metodicko-pedagogické centrum,
Bratislava

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Názov vzdelávacieho programu

Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Program rozvoja osobnosti žiaka (ďalej PROŽ) so zameraním na drogovú prevenciu je dlhoročný, overený, celoslovenský program určený žiakom II. stupňa ZŠ a žiakom 1. až 3. ročníka stredných škôl. Je zameraný na zmenu ich postojov k drogám, na tvorbu protektívnych faktorov, na rozvoj postojov k zodpovednému správaniu, na rozvoj osobnosti, čo v konečnom dôsledku vedie k zdravému životnému štýlu - v súlade s Národnou protidrogovou stratégiou v SR: „Úsilie zamerať na podporu protektívnych faktorov a zdravého životného štýlu, redukcii konzumácie legálnych aj nelegálnych drog u detí a mládeže a vytváranie podmienok na aktívne a zmysluplné využívanie voľného času. Pozornosť sústrediť na rozvoj kvality edukačného prostredia, prípravu a realizáciu preventívnych programov a vzdelávacích aktivít, zvyšovanie informovanosti a skvalitňovanie podporných služieb.“(s. 7).

PROŽ bol vydaný Protidrogovým fondom v Bratislave až 4 - krát a boli v ňom vyškolení mnohí odborníci a pedagogickí zamestnanci, ktorí využívali tento program v školách a školských zariadeniach v rámci plnenia úloh v oblasti prevencie.

Obsah návrhu vzdelávacieho programu kontinuálneho vzdelávania je spracovaný pre pedagogických zamestnancov, ktorí ešte nerealizovali krátkodobé, strednodobé alebo dlhodobé preventívne, rozvojové alebo peer programy vo svojej praxi, príp. pobytové sústredenia a pod. – majú síce pedagogickú prax minimálne 3 roky, ale *nemajú praktické skúsenosti s vedením skupín v oblasti prevencie sociálno-patologických javov alebo rizikového správania.*

Pozn.: Práca so skupinou sa v tomto prípade rozumie iný spôsob práce ako klasické vyučovanie v školskej triede, nejde o výklad a skúšanie, ale rozvoj osobnosti, jej protidrogových postojov, platia tu iné zásady pre komunikáciu, je iné usporiadanie priestoru pri stretnutiach skupiny. Vedúci skupiny alebo facilitátor má iné postavenie ako pedagóg na vyučovacej hodine.

Na základe aktuálnych potrieb školskej praxe vyvstáva *potreba vyškoliť ďalších pedagogických zamestnancov, ktorí nemajú praktické skúsenosti s vedením skupín v tomto Programe rozvoja osobnosti žiaka, zamerať sa na rozvíjanie a rozširovanie ich profesijných kompetencií v rámci prevencie rizikového správania a sociálno - patologických javov, aby sme mohli v súlade s cieľmi EU (10. akčného plánu EÚ na boj proti drogám a Záverov Rady EU) a NPDS kompetentne a účinne pôsobiť na deti a mládež, predchádzať ich užívaniu drog a tým podporovať protektívne faktory a zdravý životný štýl.*

Druh kontinuálneho vzdelávania: aktualizčné

Forma kontinuálneho vzdelávania: kombinovaná (prezenčná a dištančná)

Ciele:

Hlavný cieľ:

Rozvíjať a prehľbovať profesijné kompetencie v oblasti prevencie drogových závislostí u pedagogických zamestnancov. Spoznať nový nástroj v skupinovej práci v oblasti prevencie závislostí a rizikových javov a získať praktické skúsenosti s jeho realizáciou do praxe škôl a školských zariadení.

Špecifické ciele:

- Prehľbiť najnovšie vedomosti a teoretické poznatky z oblasti prevencie drogových závislostí, práce so skupinami žiakov v oblasti prevencie drogových závislostí.
- Rozvíjať a rozširovať zručnosti ako používať preventívny program práce na rozvoj osobnosti žiaka a na rozvoj zručností práce so skupinami žiakov v oblasti drogovej prevencie v školách a školských zariadeniach.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Po absolvovaní aktualizáčného vzdelávania Modulu 2 (praktická časť) bude absolvent schopný:

1. Tvorivo využiť obrazový materiál v práci so skupinou s nasledujúcimi témami:

1. Dvere

- vysvetliť žiakom, čo sa môže diať za zatvorenými dverami,
- všímať si podozrivý hluk a krik,
- pripomenúť, že za dverami sa môžu liečiť zo závislosti ich rovesníci.

2. Ako spolu ľudia hovoria

- vysvetliť úlohu a dôležitosť komunikácie,
- dokázať používať aktivity na nácvik a rozvoj komunikácie.

3. Deti najviac potrebujú

- analyzovať potreby dieťaťa,
- identifikovať rôzne formy pomoci,
- venovať pozornosť negatívnym javom-bitky, týranie, zneužívanie.

4. Zdravý životný štýl

- podporovať prevzatie zodpovednosti za svoje zdravie,
- ponúkať možnosti zdravého života.

5. Aké fľaše áno ?

- rozoznať obsah jednotlivých fliaš a vyberať zdravé nápoje,
- analyzovať tlak reklám a médií.

6. Čo mám robiť, keď ma bolí hlava ?

- diskutovať o nevhodných riešeniach pri bolesti,
- zvoliť si zdravý spôsob života a možnosť predchádzať bolesti.

7. Imidž

- ilustrovať nebezpečenstvo módy pri vzniku mentálnej anorexie,
- venovať pozornosť významu sebapoznania pri kultúre správania, štýle obliekania.

8. Riziká života

- rozlišovať a analyzovať negatívne skutočnosti v živote/ alkohol, drogy/ako riziká,
- usmerňovať výber možného riešenia pri výskyte rizika .

9. Cesta do pekla

- rozpoznať vonkajšie tlaky – kamaráti, ktorí môžu na nich negatívne vplývať,
- navrhnuť možnosť výberu správnej a zdravej alternatívy / nie drogy,
- identifikovať nástrahy v procese rozhodovania sa výberu možností.

10. Amerika- môj sen

- venovať pozornosť hodnotám,
- pomáhať k pochopeniu významu hodnoty domova,
- podporovať pocity hrdosti na vlasť, na možnosť realizácie doma.

11. Môj maják

- pomenovať, popísať náročné situácie,
- načrtnúť efektívne možnosti zvládania náročných situácií bez pomoci drog,
- smerovať výber pomoci pri krízových situáciách na odborníkov.

12. Prosba

- ilustrovať použitie slova „prosím“,
- navrhnuť tréning ako o niečo požiadať, poprosiť,
- aplikovať na cirkevných školách prosbu vo forme modlitby.

13. Mladosť je jar

- vysvetliť význam všetkých vývinových období v živote človeka,
- porovnať jednotlivé vývinové obdobia,
- oceňovať v každom období jednotlivé činnosti.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

14. Príbeh o ...

- vysvetliť (cez životný príbeh) ako si môže človek voľiť,
- smerovať pozitívnu alternatívu žiaka cez písanie tematických príbehov, napr. s kladným alebo záporným koncom.

15. Životopis narkomana

- analyzovať, ktoré zlomové situácie v živote, ktoré môžu viesť k užívaniu drogy,
- vyberať vhodné usmernenia pre žiakov na reguláciu ich postojov.

16. Bohatý - bohatý

- rozoznať význam rovnakých slov, ale rôznych pojmov,
- rozlišovať bohatstvo,
- načrtnúť alternatívy k materiálnemu bohatstvu,
- zhodnotiť prínos nie materiálneho bohatstva pre život človeka.

17. Moje poklady

- venovať pozornosť subjektívnemu vnímaniu „pokladov“ ako nevyhnutnej potreby individua,
- modifikovať postoje žiakov k pokladom predovšetkým v zmysle duchovnej odnoty.

18. Mám krídla

- venovať pozornosť smerovej voľbe mladého človeka,
- modifikovať sebauvednenie a prežívanie mladého človeka a podľa čoho orientuje svoje správanie,
- vyhodnotiť, ako vie regulovať mladý človek svoje rozhodovanie.

19. Vymysli heslo I.

- pomáhať modifikovať prodrogové postoje u žiakov na základe tvorenia hesiel a sloganov s protidrogovou tematikou na protidrogové,
- podporovať negatívne postoje k alkoholu zábavnou formou/aforizmy, slogany, básničky.

20. Injekcia

- venovať pozornosť tomu, že injekcia nielen pomáha, ale aj zabíja,
- dokázať hľadať východiská ako prežiť situácie bez drogy.

21. Čo s voľným časom ?

- diskutovať so žiakmi o tom, ako trávia svoj čas,
- kritizovať plytvanie s osobným časom a neefektívne trávenie voľného času,
- smerovať žiakov k možnostiam ako využívať čas na svoj osobnostný rast, na zdravú relaxáciu a oddych

22. Vymysli heslo II.

- pomáhať modifikovať prodrogové postoje u žiakov na základe tvorenia hesiel a sloganov s protidrogovou tematikou na protidrogové,
- podporovať negatívne postoje k fajčeniu zábavnou formou (aforizmy, slogany, básničky),
- dokázať pomocou príkladu nebezpečenstvo prechodu z obyčajnej cigarety k marihuane.

23. Naša Zem

- analyzovať globálne problémy ľudstva,
- porovnávať znečistenie zemegule a „znečistenie“ organizmu človeka so závislosťami,
- nabádať žiakov na angažovanie v oblasti ekológie so sekundárnym ziskom – užitočne strávený voľný čas a tým menej času na nudu (drogy, partie).

24. Ja a moje dieťa

- venovať pozornosť rodičovstvu, podmienkam zrelosti na rodinu,
- diskutovať o potrebách dieťaťa a rodiča,
- demonštrovať zodpovednosť rodičov za deti do 18 rokov, za ich konanie,
- demonštrovať zodpovednosť každého za svoje konanie.

II. Bude schopný pripraviť a spracovať ukážku vlastnej práce so skupinou na vybranú tému na CD/DVD nosiči

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Obsah vzdelávacieho programu:

Modul 1: Teoretická časť /výklad, prednáška, beseda, samoštúdium	Forma prezenčná	Forma dištančná
1. Úvod do problematiky - Prevencia sociálno - patologických javov v podmienkach školstva v SR; - Stav drogovej problematiky v EU - Národná protidrogová stratégia v Slovenskej republike	2h 2h 2h	1h
2. Na pomoc skupinovým formám práce s mládežou - Skupinová dynamika školskej triedy - PROŽ – alternatívna možnosť práce so skupinami a iné skupinové programy	4h 2h	2h
spolu	12h	3h
Modul 2: Praktická časť /výklad, inštruktáž, praktický nácvik s obrazovým materiálom, komentár, skupinová práca, samostatná práca	Forma prezenčná	Forma dištančná
A. Metodika práce s obrazovým materiálom – úvod, ciele; metodika prípravy jednotlivých tém/podporný a doplňujúci pracovný materiál, aktivity	1h 3h	
B. Obrázky ako témy:		
1. Dvere	2h	
2. Ako spolu ľudia hovoria	2h	
3. Deti najviac potrebujú	2h	
4. Zdravý životný štýl	2h	
5. Aké fľaše áno ?	2h	
6. Čo mám robiť, keď ma bolí hlava ?	1h	
7. Imidž	1h	
8. Riziká života	2h	
9. Cesta do pekla	2h	
10. Amerika- môj sen	1h	
11. Môj maják	1h	
12. Prosba	1h	
13. Mladosť je jar	1h	
14. Príbeh o ...	1h	
15. Životopis narkomana	1h	
16. Bohatý – bohatý	1h	
17. Moje poklady	1h	
18. Mám krídla	1h	
19. Vymysli heslo I.	1h	
20. Injekcia	1h	
21. Čo s voľným časom ?	1h	
22. Vymysli heslo II.	1h	
23. Naša zem	1h	
24. Ja a moje dieťa	1h	
B. Príprava výstupov - príprava, tvorba a záznam ukážky vlastnej činnosti s PROŽom v skupine		10h
spolu	35h	10h

Dištančná forma Modulu 1 je určené na samoštúdium/ prehĺbenie teoretických vedomostí a poznatkov z oblasti prevencie.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Dištančná forma Modulu 2 B je zameraná na tvorbu výstupu - ukážku vlastnej práce so skupinou za účelom záverečnej prezentácie .

Profil absolventa:

Absolvent po ukončení aktualizačného vzdelávania je schopný **implementovať** všeobecne záväzné právne predpisy do praxe v oblasti školstva (úlohy Národnej protidrogovej stratégie SR a Rady EÚ, ako aj informácie o stave drogovej problematiky v EÚ. Bude mať nielen aktualizované/prehĺbené teoretické vedomosti a poznatky z oblasti prevencie drogových závislostí, práce so skupinami žiakov/ dynamika školskej triedy, ale bude pripravený použiť daný program v prevencii rizikových javov u detí a mládeže na základe rozšírených zručností práce so skupinami žiakov pre oblasť drogovej prevencie v školách a školských zariadeniach.

Rozsah vzdelávacieho programu: 60 hodín - prezenčne 47 hodín, dištančne 13 hodín.

Trvanie programu: max 10 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov; kariérový stupeň; kariérová pozícia:

Kategória: učiteľ, vychovávateľ

Podkategória:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie,
- učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

samostatný pedagogický zamestnanec, pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kariérová pozícia: -

Vyučovacie predmet : -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre v programe uvedené kategórie a podkategórie pedagogických zamestnancov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 10 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.). **Podmienkou zaradenia na overenie profesijných kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z.** sú minimálne tri roky pedagogickej činnosti pedagogického zamestnanca.

Spôsob prihlasovania účastníkov: písomná prihláška, doložená potvrdením riaditeľa školy/školského zariadenia, že záujemca o vzdelávanie spĺňa podmienku pedagogickej praxe minimálne 3 roky.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy alebo školského zariadenia na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie. Riaditeľovi školy alebo školského zariadenia potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kariérovej pozície, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie:

Actualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Požiadavky na ukončenie:

1. Najmenej 80 % účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Spracovaná ukážka vlastnej práce so skupinou na vybranú tému s PROŽom na CD/DVD nosiči.
3. Záverečná prezentácia ukážky vlastnej práce pred trojčlennou skúšobnou komisiou zameraná na teoretické poznatky a metodickú prácu s obrazovým materiálom.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Pre účastníkov, ktorí majú záujem ukončiť vzdelávací program overením profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogických činností alebo sebavzdelávaním, sa spôsob ukončovania podľa § 35 odst. 6 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 390/2011 Z. z. realizuje nasledovne:

1. Spracovaná ukážka vlastnej práce so skupinou na vybranú tému s PROŽom na CD/DVD nosiči.

2. Záverečná prezentácia ukážky vlastnej práce pred trojčlennou skúšobnou komisiou zameraná na teoretické poznatky a metodickú prácu s obrazovým materiálom.

Personálne zabezpečenie a garant (súhlas garanta):

Lektori: Odborní zamestnanci s lektorskou praxou v oblasti prevencie a s praxou vedenia skupín.

Členovia komisie: odborní zamestnanci CPPPaP a pedagogickí zamestnanci s praxou v oblasti prevencie sociálno – patologických a rizikových javov a s praxou v skupinovej práci so žiakmi. Učiteľia pre kontinuálne vzdelávanie.

Garant: PhDr. Jarmila Verbovská, PhDr. Jarmila Verbovská , učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie s druhou atestáciou, Metodicko-pedagogické centrum, RP Prešov, ul. Tarasa Ševčenka č.11. **Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona 390/2011 Z. z .**

Finančné, materiálne zabezpečenie:

- z prostriedkov Národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a rozpočtu MPC
- z účelových prostriedkov MŠ SR na vzdelávanie.

Cestovné náklady hradí vysielajúca organizácia alebo účastník sám.

Materiálne zabezpečenie: učebný zdroj – vytlačí sa aktualizované vydanie príručiek PROŽu, študijné texty a textové materiály, pracovné listy, metodické materiály v printovej a elektronickej podobe z prostriedkov Národného projektu.

Technické a informačné zabezpečenie:

notebook, dataprojektor, PC, tlačiareň, kopírka.

Prezenčná časť vzdelávania sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko-pedagogického centra alebo v priestoroch Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie povereného metodickým usmerňovaním podľa § 130, odst. 10, zákona č. 245 / 2008 Z. z.

Návrh počtu kreditov:

15 kreditov.

Za rozsah 60 hodín vzdelávacieho programu 12 kreditov.

Za spôsob ukončovania pred komisiou 3 kredity.